

Labaja, izvzemši ponedeljek, dan zjutraj. Uradništvo: ulica sv. Frančiška. ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v ...

KDO VIDI JASNO?

Nedavno umrli italijanski državnik in diplomat Sidney Sonnino je bil ustanovitelj rimskega lista «Giornale d'Italia». Ta list so vedno smatrali za tolmacha liberalnih ...

— torej istega Sonnina samega! Mari je to dokaz, da je na mirovni konferenci Sonnino gledal jasno stvarit!

ki so že takoj po osvoboditvi L 1912. čutili zelo težak pritisk svojih osvoboditeljev. Njihove narodne šole in cerkve so bile zaprte in zamenjane z grškimi. Sedaj pa naseljuje grška vlada begunce iz Male Azije ...

Čehoslovaška

Položaj čehoslovaških železnic

PRAGA, 2. V osrednjem svetu čehoslovaških železnic je železniški minister Stribrny podal poročilo, iz katerega je vredno posneti naslednje točke: Prometna sredstva, vsaj kar se tiče osebnih voz, ne dovoljujejo, da bi se služba razširila ...

Nemri v Traciji — Zadržanje Bolgarske

SOFIJA, 2. Bolgarski brzojavni urad objavlja sledečo noto: Število bolgarskih beguncev, ki prihajajo iz zapadne Tracije ...

Francija.

Francoska odlikovanja za Italijansko vojsko

PARIZ, 2. Priznavajoči izrednem proračunu za vojsko je parlamentarna komisija za finance odobrila postavko 255.000 frankov za kovanje in razdelitev vojnih svetinj določenih za italijanske čete ...

Masaryk in Beneš častna doktorja «sorbonne»

PARIZ, 1. «Sorbonne» (vseučilišče) v Parizu je imenovalo predsednika čehoslovaške republike Masaryka in ministra za zunanje stvari Beneša za svoja častna doktorja. Izročitev diplom se je izvršila kraj slovesno ob veliki udeležbi ...

Rusija

Gospodarsko obnavljanje Rusije

RIGA, 1. Po vestih iz Moskve je sklenil stalni odbor konference za industrijo in prevozna sredstva v sporazumu s prizadejanimi organizacijami in državnimi oblastvi, da se imenovana konference sestane ...

Proizvodnja premošev v premoševnikih evropske Rusije je znašala v mesecu septembru t.l. 30.362.000 pudov napram 26.663.000 v mesecu avgustu. Število delavcev je znašalo v avgustu 112.671, a v septembru 114.724.

Grška

Tajne listine o grško-turški vojni

PARIZ, 2. «Matin» nadaljuje pričevanje listin, ki se tičejo grškega pohoda v Mali Aziji. Danes gre za dve pismi, eno je postal Athos Romanos, grški poslanik v Parizu, drugo Venzelos. V prvem, ki je od 24. marca 1920, izjavlja Romanos, da drži za gotovo, da so francoski krogi prepričani v moč kemalistovskega odpora ...

Bolgarska

Bolgarska in vprašanje Tracije

SOFIJA, 2. Notranji minister Daskalov, ki opravlja vsled odsotnosti Stamboliškega začasnou službo ministrskega predsednika, je rekel v sobranju odgovarjajoč na neko interpelacijo, da bo Bolgarska nadaljevala politiko sporazumov in političnega pomirjenja, ki je imela do sedaj zelo dobre uspehe ...

Izhodišče za rusko trgovino v baltskem morju

RIGA, 2. Listi prinašajo vest, da je estonska vlada prepustila sovjetski vladi kuljo Baltijski Port, katerega bo služila izključno za prehod blaga namenjenega v Rusijo.

Bolgarska

Bolgarska in vprašanje Tracije

SOFIJA, 2. Notranji minister Daskalov, ki opravlja vsled odsotnosti Stamboliškega začasnou službo ministrskega predsednika, je rekel v sobranju odgovarjajoč na neko interpelacijo, da bo Bolgarska nadaljevala politiko sporazumov in političnega pomirjenja, ki je imela do sedaj zelo dobre uspehe ...

nizelos poklican iz Lausanne v Atene, da sestavi novo vlado, ki bi pa ne bila pod njegovim vodstvom, temveč pod vodstvom Poltisa ali kakega drugega odličnejšega politika Venizelosove stranke.

Angleško stališče spritico objave listin

LONDON, 2. Reuterjeva agencija naglašča, da so listine, ki se nanašajo na pogovor med Venizelosom in Lloyd Georgeom in ki so bile objavljene v Parizu, v zvezi s pogovori, kateri so se vršili v l. 1920, t. j. v času, ko so Grki vodili svoje vojaške operacije v sporazumu z zavezniki Nevtralnosti pa je bila proglašena šele v maju 1921, to je potem, ko so se mirovna pogajanja razbila.

Smrtna proglašena za utrujeno mesto

PARIZ, 2. Tukajšnjim listom javljajo iz Carigrada: Smrtna se smatra za utrujeno mesto in vsled tega je prihod in odhod ljudi v smirnskem zalivu dovoljen le med solnčnim vzhodom in zahodom.

Zadušnica po ustreljenem grškem generalu Hag anemijem in ministru Stratosu

RIM, 2. Danes predpoldne ob 11. uri se je vršila v ruski cerkvi na trgu Cavour zadušnica po usmrtenem generalu Hagianem in bivšem ministru Stratosu, nekdanju bivšega grškega poslanika v Rimu Koromilasa. Zadušnico je opravił arhimandrit Simeon v prisostvu gospe Koromilaso ve večjega števila oseb iz grške narodne garde v Rimu.

Konferenca v Lausanni

Imenovanje podkomisije za rešitev vprašanja vojnih ujetnikov in beguncev

LAUSANNE, 2. Včeraj se je sestala prva komisija pod predsedstvom lorda Curzona, da proučuje vprašanje izmenjave vojnih ujetnikov in internancev ter izmenjave prebivalstva med Grško in Turčijo. Seji je prisostvoval tudi dr. Nansen, ki je podal poročilo o izmenjavi grško-turškega prebivalstva in predlagal, naj se med obema interesiranimi delegacijama takoj prične pogajanja za sklenitev dogovora, na podlagi katerega bi se imenovala mešana komisija, ki bi imela nalogo, da praktično izvrši izmenjavo pod pokroviteljstvom Zveze narodov, katerega bi se najprej strahot tudi nasproti zvezanik, ki niso njene članice. Turki so v pripravi pri tem, da se pred vsem reši vprašanje vojnih ujetnikov, zahtevajoč, naj se takoj vrnejo ujetniki in turški civilni ujetniki, zadržani v Grčiji. Toda grške vojni oblasti po Turčiji vrniti šele tedaj, ko bo sklenjen mir. Lord Curzon je poudarjal, da gre za eno samo vprašanje, ki se pa mora iz izvršitve razlogov človečnosti presvetovati v duhu največje kompromisnosti. Nato se je razpravljalo o številu ujetnikov ter o številu grškega in turškega prebivalstva, ki je ostalo v Turčiji oziroma v Grčiji, kakor tudi o tem, kako bi se izseljencem dale pribežališče v obeh državah. Upoštevalo se je ogromno število beguncev v vzhodni Traciji. Konečno se je sporazumno sklenilo imenovati podkomisijo z namenom, da ne bo samo podrobno proučevala ta vprašanja, temveč da bo storila vse, da doseže sklenitev direktnega sporazuma med Grčijo in Turčijo. Podkomisija bo sestavljena iz po enega italijanskega, angleškega, francoskega, turškega in grškega delegata. Predsedoval ji bo italijanski delegat.

Vstaja v Traciji in konferenca v Lausanni

LAUSANNE, 2. V krogi vzhodne konferenca v Lausanni je opažati živo zanimanje za protigrško vstajo v Traciji. Visti, ki jih objavljajo listi, se smatrajo za tako resne, da jih bodo morala posamezna odposlanstva pri svoji odločitvi resno upoštevati. Neka brzjojavka je trdila, da razpolagajo vstaji s približno 20.000 mož. V krogi grškega odposlanstva se vse te vesti zaničujejo in ublažujejo. Povdarja se, da ima Grška v Traciji šest divizij, ki bodo gotovo kos vsakemu položaju. Priznavajo pa, da je sedanje protigrško gibanje na Balkanu zelo široko zasnovano in da temelji na sporazumu med bolgarskimi, turškimi in albanskimi četniki. Ti poslednji da pripravljajo silnico vstaj tudi v severnem Epiru in prvi njih cilj bi bilo zavzetje važnega središča Korice.

Benešev obisk v Lausanni

LAUSANNE, 2. Te dni se je mudil v Lausanni čehoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš. Njegov obisk je vzbudil splošno pozornost. Minister Beneš je posvetoval z zastopniki jugoslovenskega in romunskega odposlanstva. Predmet posvetovalj je bilo zadržanje malega sporazuma napram Rusiji in tudi vprašanje vojne odškodnine. Po mnenju dr. Beneša bi se države malega sporazuma morale že sedaj domisliti, kakšno bo njihovo zadržanje v slučaju neuspeha konference v Bruslju, kjer se bo razpravljalo o nemški vojni odškodnini.

Amerika

Stalna vojska Zedinjenih držav

WASHINGTON, 2. Državni tajnik za vojno Weeks je danes v svojem letnem poročilu izjavil, da stalna vojska 125 tisočev mož in 12 tisočev častnikov ne zadostuje za državno obrambo. Weeks predlaga, naj se zviša število častnikov na 15 tisoč. Tudi naj si Amerika nemudoma zgradi izdatno zračno brodogradilno, glede katerega zaostaja za drugimi državami.

Italija

Bivši brazilski predsednik v Rimu

RIM, 2. Včeraj predpoldne ob 10 je prišel v Rim bivši predsednik brazilске republike Eratico Pessoa. Na postaji so ga sprejeli zastopnik italijanskega ministristva za zunanje zadeve, člani brazilškega poslanštva pri Kurialu in Vatikanu, in zastopniki zveze za latinsko propagando.

Jugoslavija

Jugoslavija in Rusija.

BELGRAD, 1. Belgradska politika javlja, da je imel delegat moskovske vlade v Losanju g. Vorovski dolg pogovor s članom jugoslovenske delegacije prof. Ilicem. Vorovski mu je izjavil — piše «Politika» — da je zelo zadovoljen s tonom srbskega časopisja v vprašanih Rusije. Vorovski je opozarjal na skupnost ruskih in srbskih interesov in je izjavil, da bi bilo zelo žalostno, če bi se zamudil ta zgodovinski moment in se ne bi obnovile vezi med Belgradom in Moskvo. Spominjajoč na skupno ulogo Srbije in Rusije v minulosti, je posebno poudarjal koristnost tudi bodoče skupne akcije. Ko je Srbija lahko šla z Rusijo Romanovski, ki je hotela skupnost vseh Slovanov, da o moga vladati nad nima — je dejal Vorovski — za kaj noče danes skupaj z demokrasko Rusijo? Srbski narod mora vedeti — je zaključil Vorovski — da je caristični režim za vedno končan in da je ruski narod dosegel svojo demokracijo, do katere je narod v Srbiji in Bolgarski že zdavnaj prišel. Zato se vkljub vsemu temu lahko z vsjo gotovostjo predvideva nova era: zblizanje in tesno sodelovanje balkanskih Slovanov s to novo Rusijo, ki jim jamči, da se ne bo vmešavala v njihov režim in njihove notranje institucije.

Tajni dogovor med Frankovci, madžarskimi in italijanskimi fašisti? — Senzacionalna razkritja belgradske lista «Vreme»

BELGRAD, 1. Spor med Radićem in Frankovci je dal povod zanimivim vzajemnim razkritjem. Radić grozi Frankovcem, da bo iznesel v javnost zanimive podatke o veleizdajniških stikih Frankovcev z inozemstvom, Frankovci pa grozijo, da bodo Radića tožili zaradi obrekovanja. Izprehodi Jvice Francka po Italiji, Madžarski in Avstriji so znani in so vzbudili ogorčenje pri vsej jugoslovenski javnosti. V zadnjem času ni bilo več dosti slišati o njegovem rovarjenju, sedaj po razkolu z Radićem pa prihajajo vedno bolj zanimive stvari na dan. Tako prinaša tukajšnje «Vreme» besedilo tajnega dogovora med hrvatskimi emigranti in italijanskimi ter madžarskimi fašisti. Razkritje tukajšnjega lista je vzbudilo veliko senzacijo, čeravno se govori, da gre le za strankarski manever.

Vzmirjenje belgradskega časopisja zaradi odlaganja izvršitve rapalskega dogovora.

BELGRAD, 1. Spritico jasnane politike «nove Italije» po fašistovski vlade se zapaža v zadnjem času nekakša nezaprnost v tukajšnjem časopisju. Med listi, ki so sestavo Mussolinijeve vlade pozdravili z gotovimi pridržki glede njene vnanje politike nasproti Jugoslaviji, je bilo tudi «Vreme», ki se sedaj vrača k temu vprašanju v članku z naslovom «Kaj je z rapalsko pogodbo?»

G. Mussolini — pravi list — nadaljuje tradicije svojih predhodnikov. Objavil nam je, da je predložil dogovor parlamentu na ratifikacijo, istočasno pa je hotel odgoditi zasedanje parlamenta za neznano dobo. Nam je sedaj jasno, da odlaganje zasedanja italijanskega parlamenta pomeni tudi odlaganje ratifikacije dogovora in Sv. Margerite. Ker če bi bil imel Mussolini iskreno željo ga izvršiti, bi bil to že naredil potam parlamenta, ki se je pokazal zelo vljuden in spoštljiv nasproti njegovim željam.

Neka tukajšnja novinarska agencija prinaša vest, da Mussolinijevo glasilo «Popolo d'Italia» trdi, da je Mussolini v svojem pogovoru z Ninčičem zahteval, da mi takoj otvorimo železnicke zveze med Bakrom in Reko in da vzpostavimo neoviran tranzitni promet med Reko in Madžarsko. Če bi mi tega ne hoteli storiti, nam je g. Mussolini stavil v izgled najbolj ostre mere.

List sicer ne more verjeti, da je ta vest resnična, pravi pa, da jo je dalo Mussolinijevo glasilo v usta njemu, ker obstoja namen, da se izide s to zahtevo.

400.000 jugoslovenskega življa pod Grčijo

BELGRAD, 2. «Demokratija» priobčuje zanimiv članek o razmerju med Jugoslavijo in Grčijo. List opozarja, da živi onstran jugoslovenske meje vse do zidov Soluna kakih 400.000 jugoslovenskih soplemenjakov,

Za slovenskega otroka

«Res sacra puer».

Vogeln kamen sodobnega sveta je bil vzdan v onem hipu, ko je krščanstvo proglasilo, da ima vsak človek neizbrisno pravico do samostojnega telesa in duševne razvoja...

Ce ima pa že vsak človek, «Jud ali Grk, bogat ali siromašen», neomajno pravico, da svobodno razvija svoje osebnosti...

Tako teptanje osebnosti slovenskega otroka, cel sistem kvare, nenaravne vzgoje tiscerih duš moramo gledati vsak dan. Slovenski otrok nima slovenske šole. On ni sveta stvar, on ne sme imeti v sebi idealov svojega plemena...

Proti temu počenjanju z najsvetejšim imetjem Slovanov se dviga naš odpor. Odpor bi moral planiti iz srca vsakogar, ki spoštuje temeljno pravico otroka, moral bi se užgati tudi v času prosvitljene Italije. Toda ni še dozorel čas za to...

V imenu trpeče slovenske dece pozivljamo vse prave slovenske ljudi, da gredo na to veliko delo. Z njim ne bodo le utesili tisoče otrok, ki so žejni domače kulture. Z delom za obrambo brezpravne slovenske dece bodo tudi branili pravico proti nasilju...

morata iz nedoračnega malika napraviti — Sloveka. Te umetnosti se mati ni nikjer učila, podana ji je od narave. Ljubezen matere je silna in veličastna. Materinstvo je svetinja — je poezija. Materine nežnost izpopolnjuje resnost očetova. Ona dva postavljata prve temelje vzgoje. Ta začetek je silne važnosti, ker so prvi vtisi deteta najmočnejši. V detinstvu se določajo poti in smeri življenja vsakega človeka.

Obišinske volitve v Ljubljani. Danes se vršijo v Ljubljani občinske volitve. Kakor kaže, tako srdečega volilnega boja Ljubljana menda ni še videla.

Pravi lastnik vozilca je že mislil, da ne bo nikoli več videl vozila, ko se večeraj zjutraj pojavi v tovarni testenin, je pustil pred par dnevi dvokolesni vozček svojega gospodarja v ulici Paduina brez nadzorstva.

Pravi lastnik vozilca je že mislil, da ne bo nikoli več videl vozila, ko se večeraj zjutraj pojavi v tovarni testenin, je pustil pred par dnevi dvokolesni vozček svojega gospodarja v ulici Paduina brez nadzorstva.

bajal zopet k nam, a svoje ustne so blede in dvoj obraz upadel; dušo, srce in ljubezen ti je vzela tužna. Prišel si, da počivaš tu pri nas in naročja med svojci, tam kjer je zemlja rahla in blažslovljena, tam pod visokimi lipami, kjer bo srce polno miru in pokoja.

Iz Padriž. Tu smo pokopali tri dni Petra Grčica. Pokojnik je užival med vsačini ugled in spoštovanje. Bil je vedno svest sin svojega naroda in do svoje smrti reden čitatelj «Edinosti».

Table with 4 columns: Year (1920-1922), January (117.36), February (115.79), March (117.76), April (119.18), May (113.98), June (108.26), July (100), August (100.52), September (104.98), October (107.65), November (115.32), December (118.94).

«Zensko dobrodelno združenje» v Trstu. V zadnji številki «Učiteljskega lista» čitamo: V največjih casih, ko je vojna — ta najhujša siba božja — porušila toliko lepega in koristnega, predvsem pa najbolj ranila morale naše mladine...

Ta pa je prvi vrsti naše delo, učiteljske. Ni dovolj, da vsaka izmed nas izpolnjuje vestno svoje dolžnosti v šoli. Sveta dolžnost vsake posameznice je danes, da stopimo tudi izven šole v stik z našim preprostim ženstvom.

Društvo bo imelo svoj list, ki bo obenem glasilo tega ujedinitelja. Propaganda bo predvsem ideje in stremjenja prekoristnega društva. Urejevala ga bo naša koleginica Pavla Hočevarjeva — zato bo to tudi naš list.

Refurma trgovskega zakonika. Ministralska komisija, kateri je bila leta 1919. od senatorja Mortara poverjena naloga za pripravu reforme novega trgovskega zakonika, je dne 15. januarja svoje načrt ministrskemu predsedniku in ministru za pravosodstvo.

Refurma trgovskega zakonika. Ministralska komisija, kateri je bila leta 1919. od senatorja Mortara poverjena naloga za pripravu reforme novega trgovskega zakonika, je dne 15. januarja svoje načrt ministrskemu predsedniku in ministru za pravosodstvo.

Iz tržaškega življenja

Bujne fantazije. — Dva Robinsona in njune avventure na odprtem morju. Dva neizkušena solarčrka, polna bujnih fantazij in hrenepanja po aventurah, Karl Mahnič in njegov najboljši prijatelj Ivan Tarabocchia sta zelo rada čitala knjigo o Robinsonu Crusoe in njegovih fantastičnih aventurah.

Pred sinočnjim sta škočila v neki kočini v kanalu ter odveslala na odprto morje. Veslala sta vso noč. V zelučju jima je že krutilo. Spanec jima je legel na oči. Toda radi tega nista obupala: veslala sta dalje proti neznanemu cilju.

V bližini Gradeža ju je namreč zapazil neki kapitan obreznega parnika ter ju vzel na krov. In tako sta bila mlada pustolovca vrnjena obupanem staršem.

Do kam je priromal ukraden vozček. Neki mladenič, uslužen v tovarni testenin, je pustil pred par dnevi dvokolesni vozček svojega gospodarja v ulici Paduina brez nadzorstva.

Pravi lastnik vozilca je že mislil, da ne bo nikoli več videl vozila, ko se večeraj zjutraj pojavi v tovarni testenin, je pustil pred par dnevi dvokolesni vozček svojega gospodarja v ulici Paduina brez nadzorstva.

Krvav dogodek v gostilni «Domio» v Zavljah. V gostilni «Domio» v Zavljah se je odigral večeraj popoldne krvav dogodek. V gostilni so popivali ves dopoldne nekateri delavci. Med njimi je bil tudi delavec Josip Kocijančič, star 26 let, stanujoč v Dohini št. 33.

Vozelj bo malo: okoli 1 L in bo mesečnih. Ta strošek je moralno primorana potrošiti vsaka izmed nas.

Naj nam bo lep vzgled nekdanja «Slovenka», ki še danes prča, da so bile Primorke najzavrednejše naše žentstvo. — R. R.

Brezplačno cepljenje v Rojanu in Škedenju. Mestni municipij naznanja, da bo v ponedeljek 4. in v torek 5. decembra od 14 do 17 ure cepljenje proti kozicam in ljudski šoli v Škedenju; v sredo, dne 6. in v četrtek, dne 7. t. m. pa v ljudski šoli v Rojanu.

Javna knjižnica Sentjakobske «Citalnice» poskuje redno vsako nedeljo od 10 — 11 zjutraj in v četrtkih od 8—9 zvečer v prostorih Šolskega društva pri Sv. Jakobu (stara policija) Razpolaga s precejšnjim številom knjig, tako da lahko stariim kolikor mladim članom povsem ustrezje. Clan je lahko vsakdo. Vpisnina znaša 1 liro a mesečna odškodnina za knjige 1 liro. Torej kdor se neče dolgočasiti v zimskih večerih, naj se vpiše v našo knjižnico.

28. decembra, dan Nedolžnih otrok. Je posvečen naši mladini. God Nedolžnih otrok bomo najlepše in najobstojejeje postali, ako bomo nabirali darove namenjene za vzgojo naše mladine. «Šolsko društvo» v Trstu je založilo v ta namen primerne bloke. Nad 200 jih je že šlo med naše ljudi, toda ta dan mora razprodati vsaka vsaj en blok. Naročnik bloke takoj in ne čakajte zadnjega dne! V vsaki vasi se gotovo dobi par fantov ali deklet, ki se bodo radi odzvali pozivu «Šolskega društva». Na delo!

Miklavžev večer. Danes popoldne in zvečer pride Miklavž k Sv. Jakobu. Preskrbj vse potrebno za njegov sprejem «Sentjakobska Citalnica», katera je tudi letos organizirala to tradicionalno prireditve. Za otroke se vrši Miklavžev predvidel ob 3. popoldne. Poleg Miklavževega nastopa s svojim spremstvom, angleži in hudici, Sv. Antonom in drugimi bodo še razne primerne otroške deklaracije.

Zvečer pa bo ob 7 uri in pol Miklavžev večer za odrasle pri pogrujenih mizah. Otrokom je vstop dovoljen le v spremstvu. Preskrbjeno bo za dobro zabavo z lepo burko, solopetjem, baletom itd.

Paketi za Miklavža. Za popoldansko kakor tudi za večerno prireditve, se sprejemajo v dvorani D. K. D. Campo S. Giacomo 5 od 9 do 12 zjutraj proti odškodnini 1 liro. Paketi slabo zavezani in z nečitljivim naslovom se bodo odklanjali.

«Naša kri». V kratkem priredi «Sentjakobska Citalnica» to znamenito Finžgarjevo dramo. Imeli bomo zopet enkrat priliko, da vidimo, kak moister v dramatičje je naš Finžgar. Igra bo gotovo zadovoljila občinstvo, ker se je oboje pod vodstvom bivšega igralca našega gledališča G. M. Goruipa z vso vnemo tolloko je jako težke naloge. Na evidejnje torej pri tej Finžgarjevi dram!

Gospodarstvo

ITALIJANSKE DRŽAVNE FINANCE IN TRGOVSKA POLITIKA. Poslanska zbornica je podelila vladi 7 275 proti 90 glasovom polnomoč, da izvede preosvoto vsega finančnega obarovanja in državnega poslovanja. Vlada je zahtevala to polnomoč, ker je bila mnenja, da bi sodelovanje zbornice utegnulo te zavzeti to neobhodno potrebno delo zdravljenja. Kljub temu je to prvi slučaj, da je parlament dal vladi tako dalekosežno pooblastilo ne da bi poznal ponatankosti smernice, ki bodo določale reformno delo.

O preosvojni italijanske birokracije, o potrebi skrčenja zalkož so se posamezni ministri izsrčno izjavili; nič pa ni znano o davkih, ki se imajo vpeljati na novo. Javno je le, kar je minister De Stefani rekel o ukrepih, ki se imajo izvesti, da se prepreči zatajevanje davkov. Energija novih ministrov nudi jamstvo, da v tem oziru ne bo ostalo pri samih besedah in da bo našla vlada dovolj odločnosti, da svoje besede izpremeni v dejanje.

V ostalem pa so se slišala samo nedoločena namigovanja. Zdi se, da hoče vlada postaviti svojemu davčnemu programu kot temelj zvišanje posrednih davkov in da namerava uvesti davek na plače. Zbornica pa bi bila imela vselkogar pravico, da izve vsaj za temeljne poteze vladinega davčnega programa, da nato podeli tako dalekosežno pooblastilo. Industrijski in trgovski krogi so sicer s posebnim zadoščenjem pozdravili izjavo finančnega ministra, da bi bilo treba smatrati za blazno tako finančno politiko, ki bi se naslanjala na preganjanje kapitala, ker potrebuje državno gospodarstvo vedno nov dotok kapitala.

Tudi politik, ki imajo v novo vlado veliko zaupanje, kakor Ugo Ancona, izražajo misel, da bi nova vlada mogoče v lastnem interesu dobro storila, da ne izključi pri izdelovanju finančnega programa poklicanih zastopnikov naroda, in ker za sedaj ni mogoče računati na sodelovanje zbornice z ozirom na zadržanje njene večine, ki deloma ne soglašajo z vlado, naj vlada imenuje vsaj nekak odbor strokovnjakov, ki naj bo sestavljen iz teoretikov in praktikov in ki naj bi imel nalogo, da podpira vlado vsaj z nasveti.

Da namerava vlada izvesti reformo birokracije, ki je zelo nujna, bo vsak z veseljem pozdravil. Italija je danes dežela, v kateri obstaja vradi, katero so naloge svojega poslovanja državno preživeli.

Tako imamo v Italiji mnogo ravnateljstev monopola na kakovostnih področjih, ki so danes na polju ukupno upravljeno. Znano je tudi, da se nikjer na svetu ne porabi toliko papirja kakor v italijanskih uradih.

Kakor so ta vprašanja važna, vendar stopajo v ozadje pred velikim programom razdruževanja; pomisliti moramo, da bi uspeh g. Mussolinija na tem polju vplival tudi na druge države s pasivno bilanco železnice, da sledijo primeru Italije; kajak sedaj so tri četrtine železnice na evropskem kontinentu državna last.

Nazori o tem vprašanju so se začeli v toliko jasni, da se vladi splošno svetuje, naj nenkrat prepusti vse železniško omrežje od približno 15.000 kilometrov zasebni industriji. Najbrže se bo napravil poseben odbor, ki naj pregleda državni železnice palogama oddajo še obstoječim ostankom italijanskih zasebnih prog. V poštev prihajajo sledeče zasebne proge: Družba «Nord-Milano», «Società Veneta», «Mediterranea» in «Società nazionale di ferrovie e tamvie».

Druge zasebne železnice, kakor n. pr. «Torino-Rivoli» so manjšega pomena. Država bi najbrže odstopila lombardijske železnice družbi «Nord-Milano», beneške družbi «Società Veneta» itd. Te družbe bi imele potem vsaka po kakih 3000 kilometrov omrežja. Prehodi železnice v zasebne roke pa v ostalem ni še sklenjena stvar in vlada se bo najbrže vprašala, ali ni mogoče priti do ozdravljenja državnih financ potem drugih notranjih ukrepov. V letu 1922—23 je plačala država sedaj obstoječim zasebnim železnicam podpore v znesku 481 milijonov lir. Ker je nova vlada načelna nasprotnica državnih subvencij, je skoraj izključeno, da bi to svoto se zvišala.

Dnevne vesti

Volitna reforma. «Popolo d'Italia» glasilu fašistov, hoče vedeti, da vlada že v prvi seji zbornice, dne 15. ali 16. januarja, predloži svoj načrt za volilno reformo. Po tem načrtu bi se uvedla obsežna volilna okrožja tako, da bodo skoro vse dežele (regioni) tvorile le po eno volilno okrožje. Ker pa je velikost dežel, zelo različna, se ne bodo vedno krlilo volilno okrožje z deželo. Lista večine (relativne) dobi dve tretjini sedežev, ostalo tretjino pa manjšina sorazmerno. «Popolo» poroča tudi, da hoče vlada s tem volilnim načrtom spojit tudi vprašanje zaupanja. To je, da s tem načrtom stoji in pade. S tem hoče očitvidno priširiti na zbornico, da odnaha od vsakega odpora. Kakor stoji stvari danes, ko je zbornica izgubila vsako odporno moč, je račun Mussolinijeve vlade najbrže veljaven. «Der Tiroler» pripominja, da s tem, da vlada postavlja vprašanje zaupanja, pridejo popolari v zelo kritični položaj in da se pričakuje z napetostjo, za kako postopanje se odločijo.

Velezlatenje. November in december sta meseca koledarjev. — Koledar je vedno zanimiva publikacija in vsakdo ga rad lista. Prelistali smo jih letos že nekoliko a palmo zanimivost bi mi brez družega prisodili koledarju «Atlante De Agostini 1923», kateri ima na 62. strani pod naslovom «Venezia Giulia» poleg marsikatero druge resnice tudi sledeči stavek: «Tutte le città sono italiane, meno Idrja e la piccola S. Croce d'Adussina, slovene ambidue». (Vsa mesta so italijanska razun Idrje in malega Sv. Križa pri Ajdovščini, ki sta oba slovenska.) Pred vsem se v imenu Sv. Križa žaljalujemo brezimnemu piscu, da je to našo prijazno vasio povzdignil v mesto. To bo Ajdovce grizlo! In kaj poročajo Sezana, Vipava, Bistrice, Sv. Lucija, Tolmin, Bovec, Kanal in drugi trgi, ki se že desetletja pehajo za tem, da bi postali mesta? In kaj poročajo Postojna, ki je mesto? Toda stoji! Tem se ne godi nikaka krivica, saj to so italijanska mesta. Saj pisec vendar poznja našo deželo, najboljši znak za to je, da pozna celo Sv. Križ; in zna celo o njem, da je slovenski. Samo nekaj nas skrbi: Kaj bodo porekla druga naša «mesta», kakor Koludrovica, Pliskovica, Bofunc in Grdoselo, ki so ravno tako važna kakor Sv. Križ in ki imajo tudi nekaj časti v sebi in se ne bodo dala kar tako prezirati? Ali pa so tudi ta «mesta» italijanska? Radi bi poznali slavnega pisca omenjenega članka. Najbrže je to isti Italijan, ki je prišel v Senožeč ter vzkliknil: «Čudno, poznam vsa italijanska narečja, tega narečja, ki ga tukaj govore, pa nisem še slišal. Na tak način je seveda razumljiv goričtanski stavek. Se hvaležni moramo biti piscu, da nam je pustil Idrjo in Sv. Križ. Za prihajajo leto se pripravimo, če je mogoče, še za Orlek, da bomo imeli vsaj tri «mesta».

Roditeljski dom in šola. Pod tem naslovom je priobčila zadjna «Stara Naša Sloga» članek, poln zlatega potoka za naše starše. Naglašava važnost domače hiše za vzgojo otrok. Domača hiša je in ostane prva šola in roditelski so prvi učitelji. Pri vzgoji je najprej potrebna ljubezen do otroka. Od učitelja se zahteva, naj bo umetnik in njegov poklic je res umetnost, ker

«Zensko dobrodelno združenje» v Trstu. V zadnji številki «Učiteljskega lista» čitamo: V največjih casih, ko je vojna — ta najhujša siba božja — porušila toliko lepega in koristnega, predvsem pa najbolj ranila morale naše mladine in ubila ideale v vse lepo, se je zbralo pošteno ženstvo in ustanovilo društvo «Zensko dobrodelno združenje» ki naj se razširi po vsej Julijski Krajini. Enako društvo se je zasnovalo že v Gorici. Naloga te ustanove naj bi bila dvigniti predvsem morale naše mladine s praktičnimi predavanji, lepimi vzpizoritvami in z raznimi nasveti za dom in svet. Odrpel se bo kurz za ročna dela, krpanje, šivanje. Društvo bo pomagalo svojim revnim članicam z denarno podporo, s praktičnimi nasveti, z obleko itd.

Ta pa je prvi vrsti naše delo, učiteljske. Ni dovolj, da vsaka izmed nas izpolnjuje vestno svoje dolžnosti v šoli. Sveta dolžnost vsake posameznice je danes, da stopimo tudi izven šole v stik z našim preprostim ženstvom. Izginiti mora ona nezaupost, ki se tolkkrat poraja ravno zato, ker se učitelja premalokrat, ali nikdar ne potruji med ljudstvo. Njo ne zanima kako se godi njeni šolski deci doma — ne vpraša kaj teži ubogo mater, ki si v svojih velikih stikah mnogokrat ne ve pomagati. Kolikokrat bi se marsikako zio umili, če bi prišel v pravem času kak dober nasvet! — Zato upam, da je ne bo učiteljice v vsej Julijski Krajini, ki bi ne bila združena v tej koristni ustanovi. A ne samo združena na papirju — temveč zastavi naj vse svoje moči v pomoč našim materam, ki so danes toliko potrebne ne samo vsakdanjeja kruha — ampak tudi poštene dobre besede.

Društvo bo imelo svoj list, ki bo obenem glasilo tega ujedinitelja. Propaganda bo predvsem ideje in stremjenja prekoristnega društva. Urejevala ga bo naša koleginica Pavla Hočevarjeva — zato bo to tudi naš list. List si je pridobil že mnogo odličnih sotrudnic. Vseboval bo poleg beletristike tudi informativne članke o ženstvu, pisane v poljudnem tonu tudi za naše preprosto ženstvo. Govoril bo o gospodinjstvu, o zdravilstvu in stavlja se bodo razna vprašanja na katera bodo odgovarjale članice same ali uredištvu. Veljal bo malo: okoli 1 L in bo mesečnih. Ta strošek je moralno primorana potrošiti vsaka izmed nas.

Naj bi ne padle te besede na nerodovitna tla! Pokazimo, da se ne uklonimo tudi ne v najhujših casih. Zdržimo se v tem delu in dokazimo, da se ogrevajo naša srca še vedno za vse kar je dobrega in lepega. Naj nam bo lep vzgled nekdanja «Slovenka», ki še danes prča, da so bile Primorke najzavrednejše naše žentstvo. — R. R.

Brezplačno cepljenje v Rojanu in Škedenju. Mestni municipij naznanja, da bo v ponedeljek 4. in v torek 5. decembra od 14 do 17 ure cepljenje proti kozicam in ljudski šoli v Škedenju; v sredo, dne 6. in v četrtek, dne 7. t. m. pa v ljudski šoli v Rojanu. Za cepljenje v Rojanu zglaš municipija ne določa ure. Ljudstvu se živo priporoča, naj se da cepiti. Za perice, mlekariče, prodajalke kruha, sadja itd. je cepljenje obvezno.

Javna knjižnica Sentjakobske «Citalnice» poskuje redno vsako nedeljo od 10 — 11 zjutraj in v četrtkih od 8—9 zvečer v prostorih Šolskega društva pri Sv. Jakobu (stara policija) Razpolaga s precejšnjim številom knjig, tako da lahko stariim kolikor mladim članom povsem ustrezje. Clan je lahko vsakdo. Vpisnina znaša 1 liro a mesečna odškodnina za knjige 1 liro. Torej kdor se neče dolgočasiti v zimskih večerih, naj se vpiše v našo knjižnico.

28. decembra, dan Nedolžnih otrok. Je posvečen naši mladini. God Nedolžnih otrok bomo najlepše in najobstojejeje postali, ako bomo nabirali darove namenjene za vzgojo naše mladine. «Šolsko društvo» v Trstu je založilo v ta namen primerne bloke. Nad 200 jih je že šlo med naše ljudi, toda ta dan mora razprodati vsaka vsaj en blok. Naročnik bloke takoj in ne čakajte zadnjega dne! V vsaki vasi se gotovo dobi par fantov ali deklet, ki se bodo radi odzvali pozivu «Šolskega društva». Na delo!

Miklavžev večer. Danes popoldne in zvečer pride Miklavž k Sv. Jakobu. Preskrbj vse potrebno za njegov sprejem «Sentjakobska Citalnica», katera je tudi letos organizirala to tradicionalno prireditve. Za otroke se vrši Miklavžev prireditel ob 3. popoldne. Poleg Miklavževega nastopa s svojim spremstvom, angleži in hudici, Sv. Antonom in drugimi bodo še razne primerne otroške deklaracije.

Zvečer pa bo ob 7 uri in pol Miklavžev večer za odrasle pri pogrujenih mizah. Otrokom je vstop dovoljen le v spremstvu. Preskrbjeno bo za dobro zabavo z lepo burko, solopetjem, baletom itd.

Paketi za Miklavža. Za popoldansko kakor tudi za večerno prireditve, se sprejemajo v dvorani D. K. D. Campo S. Giacomo 5 od 9 do 12 zjutraj proti odškodnini 1 liro. Paketi slabo zavezani in z nečitljivim naslovom se bodo odklanjali.

«Naša kri». V kratkem priredi «Sentjakobska Citalnica» to znamenito Finžgarjevo dramo. Imeli bomo zopet enkrat priliko, da vidimo, kak moister v dramatičje je naš Finžgar. Igra bo gotovo zadovoljila občinstvo, ker se je oboje pod vodstvom bivšega igralca našega gledališča G. M. Goruipa z vso vnemo tolloko je jako težke naloge. Na evidejnje torej pri tej Finžgarjevi dram!

Vesti z Goriškega

Zvezni žest: Tolminci nimajo vaje v četrtek 7. t. m. temveč v nedeljo 10. t. m. pri Sv. Luciji.

Koncert v Gorici. Klavirski in recitacijski večer, ki bi se imel vršiti v soboto 9. t. m., se je moral zaradi slavnosti, ki jo bo imel «Zeleni Križ» preložiti na soboto 16. t. m. Na koncertu bo sodeloval tudi mešan in ženski zbor goriškega «Pevskega in glasb. društva» pod vodstvom skladatelja Emila Komela. Pel se bo «Ave Maria» iz Sattnerjevega «Assumptio». St. Mckranjcev rukovet jugoslov. narodnih pesmi in Ljodov mešan zbor «Vozle rečki, vozle mostu».

Sejem sv. Antona v Gorici se bo letos vršil v povečanem obsegu. Nekaj posebnega bodo nove stojnice, moderno in praktično urejene, ki so jih postavili na trgih. Na Travniku bodo industrijski izdelki, na Stolnem trgu bo les, orodje, železnina in «suha roba», na Kornu kurivo, kolarski in tesarski izdelki, na Placuti lončevina, sodi itd., na Ribjem trgu perutnina, živinski trg bo kot navadno za gradom. Vozili bodo posebni avtomobili iz vseh krajev. Baje se bodo trgovci pridno udeleževali te prilike in pokupili vse stojnice. Tako utegne biti ta sejem res nekaj posebnega.

Izgubljena. Orožniki v Gorici so pripeljali na magistrat neko enajstno deklko, da naj tam poiščete njen dom. To je hči Antona Domika in Rebuše Stefanije iz Lisjakov in je prišla s svojim dedom v Gorico. Ta je šel z njo v neko gostilno, deklka ne ve, v katero, a okoli podne se je ded odstranil in ga ni več bilo. Misliti si morate, kako je bilo deklki, ko je ostala osamljena sredi mesta. Ni znano, kajak so jo tako pustili, ali so se je hoteli iznebiti, ali pa se je bil ded nasrkal nekako preobilo novega vina, da je čisto pozabil na svojo vnukinjo in odšel prazen domov. Pač bi bilo zanimivo, če bi dognali vzroke, iz katerih se more otrok kar sredi ceste pozabiti.

Bolezni. Preč. dr. Ignacij Kobal, stalni vikar in kanonik v Gorici je nenadoma precej močno obolel in sicer tako resno, da se je bilo v resnici bati za njegovo življenje. Bolan je na ledvica. Vendar se mu danes, kot čujemo, obrneča že mnogo na bolje in je upanje, da okreva, kar mu iz vsega srca želimo.

Gospodarski list v Gorici se je vzbudil in baje te dni zopet izide v istem obsegu kot poprej in z zelo zanimivim gradivom.

Vesti iz Istre

Boljunc se je zopet izkazal! Naša marljiva in požrtvovalna gospica Franja Kraljič je nabrala za «Šolsko društvo» 89 L 20 stot. lekrena hvala gre v prvi vrsti nji a v drugi vrsti tudi darovalcem in sicer s darovalci: Rusjan Ivan L 20, Sancin Josip L 5 oba iz Škedenja. Omizje pri J. Kraljiču 17 L 20 stot., Brunelli & Frezza L 10, Rotoli L 2, Lazar Zerjal L 2, B. M. L 1, Miro Zerjal L 2, Ljuba Kraljič L 3, Bordon L 2, Lina Zerjal L 5, Maver Zalka L 1, Ana Maver L 2, Dora Kraljič L 5, Zalka Ota L 1, Lina Mihalčić L 1, Frana Kraljič L 2, Mla Kraljič L 2, Petaroc Marija L 5, Olga Parnavel L 1. Naj Bog stotero povrne! Kaj pa druge vase v Bregu?

DAROVI

V četrtekovi številki «Edinosti» je bilo objavljeno, da se je nabralo ob priliki proroke g. Pušpan Ignaca iz Kojškega 70 lir, Darovaki so sledeči: Lenardič Emil 5 lir, Pušpan Alojzij 5 lir, Furlan Gabriel 3 lire, Pušpan Luka 2 liri, Matjač Emil 2 liri, Matjač Anton 5 lir, Marušič Ivan 3 lire, Teri Valentin 2 liri, Benčić Franc 2 liri, Lenardič Karl 5 lir, Pušpan Jožefa 1 liro, Marija 1 liro, Matjač Stefanija 1 liro, Benčić Karel 5 lir, Lenardič Henrik 10 lir, Matjač Rudolf 8 lir.

Povodom odhoda «po Franco» nekega milijonarja iz St. Petra v širso domovino, daruje lovsko društvo «Pivka» v St. Petru na Krasu L 62 za «Šolsko društvo». Lovcem iskrena hvala, milijonarju nezaupanca, da se je tako tih postovolj.

Mesto venca na grob pok. očeta Petra Grčič darueta sinova Anton in Ferdo 20 L in sicer 10 L za «Šolsko društvo» in 10 L za «Dijasko matico».

Za «Šolsko društvo» nabrali med veselim «krokariji» na Leopoldov god v Duvovljah 25 L. Bog daj še mnogo takih «krokarijev».

Ker se g. Kodrič Anton iz Kolonije radi odstopnosti v Jugoslaviji ni mogel udeležiti pogreba svoje žene Ane daruje Din. 6 «Šolskemu društvu».

Ob priliki proke Pušpana Ignaca iz Kojškega so darovali sledeči: Lenardič Emil L 5, Pušpan Alojzij L 5, Furlan Gabriel L 3, Pušpan Luka L 2, Matjač Emil L 2, Anton L 5, Marušič Ivan L 3, Teri Valentin 2, Benčić Franc L 2, Lenardič Karl L 5, Pušpan Jožefa L 1, Marija L 1, Matjač Stefanija L 1, Benčić Karl L 1, Pušpan Ignac L 10, Lenardič Henrik 10, Matjač Rudolf 8.

PRILIKA ZA BOŽIČ

Oddelek za bombaževine

- Flanela teniš vseh barvah . . . L 2-90
- Flanela z velikimi rožami . . . „ 7-80
- Fuštanj tiskan, moderne risbe . . . „ 3-20
- Fuštanj debel za vestje . . . „ 4-50
- Blago bombažasto, škotsko . . . „ 3-80
- Madapolam dobre vrste, 80 cm . . . „ 3-50
- Pristno platno Madonna, 80 cm „ 4-25

Oddelek za volneno blago

- Blago volneno, debelo, carré, 80 cm . . . L 6-90
- Blago volneno, debelo, črtno 80 cm . . . „ 7-90
- Blago črno, za plašče 140 cm . . . „ 15-
- Pirenei volneni, v vseh barvah 130 cm . . . „ 29-50
- Blago za moške, sama volna 140 cm . . . „ 15-
- Blago petičalno 140 cm . . . „ 28-
- Double face za sukoje . . . „ 20-

Oddelek za svilenine

- Paillette v vseh barvah 47 cm . . . L 10-
- Svila škotska, za obleke 48 cm . . . „ 14-
- Baršun barvan 48 cm . . . „ 8-50
- Baršun črn za klobuke . . . „ 14-50
- Caracul črn, za plašče, visokost 130 cm . . . „ 52-

Oddelek za moške izdelke

- Srajce barvane, fine vrste, z ovratnikom za se . . . L 19-
- Srajce bele, oprsje Piquef . . . „ 27-
- Ovratniki trdi L 2-90, mehki . . . „ 1-50
- Robci moški L 1-—, ženski z ajourjem . . . „ 85-
- Ovratnice pletene L 3-50 svilene . . . „ 5-50
- Cachecol volnen L 6-50 svilen . . . „ 13-50
- Paletots moderen kroj . . . „ 145-

Oddelek za ženske izdelke

Plašče za gospe

- tri vrste, dobro blago, moderen kroj
- L 85-— - L 95-— - L 110-—
- Pletene vestje v vseh barvah . . . L 21-

VELIKA IZBERA IZDELKOV ZA OTROKE

Oddelek za nogavice in rokavice

- Rokavice za gospe, tricot L 3.90 usnjate. L 10-
- Rokavice glacij, l., za gospe . . . „ 13-50
- Rokavice za moške, antilope ali zabrnik . . . „ 15-
- Nogavice za gospe L 2-90, trpažne, debele . . . „ 3-50
- Nogavice za gospe, tanke v vseh barvah . . . „ 6-90
- Nogavice za gospe, svilen La vrista . . . „ 10-
- Nogavice za moške, debele . . . „ 1.50
- Nogavice za moške, fant., fina vrsta . . . „ 4-90

Oddelek za pletenine

- Spodnje hlače (culotte) črne in barvane L 9-50
- Srajce pletene, bombažaste za ženske . . . „ 4-50
- Srajce pletene, volnene za ženske . . . „ 18-
- Maje in spodnje hlače, moške ali ženske barbantasto-volnene | kroj „ 17-50
- Maje ali spodnje hlače, barbantaste . . . „ 12-
- Maje ali spodnje hlače, sist. Jäger . . . „ 35-
- Serpe volnene, dolge 180 centimetrov L 12-50, 22-—, 36-—

Oddelek za drobnine

- Manicure (škafle) . . . od L 35-— naprej
- Necessaire za ročna dela, usnjate . . . „ 15-—
- Listnice in torbice usnjate in svilene . . . „ 10-50
- Izbera predmetov iz kitajskega srebra, pasovi fantazija, velkanska izbera od L 5-— naprej
- Potne potrebščine

Oddelek za preproge

- Trliž za žimnice 120 cm . . . L 7-50
- Odeje volna Jacquard 140x199 . . . „ 49-50
- Garnitura 2 pograjali 150x208 . . . „ 150-
- cm in namizni prt 150x150 cm . . . „ 80-
- Odeje vatirane, prešite za eno posteljo . . . „ 350-
- Preproge Bruxelles 190x190 cm . . . „ 39-
- Preproge za k postelji 125x60 cm s franžami . . . „ 39-

ÖHLER

Telefon 24-24

TRST, Corso V. E. III. 16

Telefon 10-08

PODLISTEK

Igralec, ki dobiva.

Spisal Mavricij Jókai

Iz madžarskega izvirnika poslovenil Ivan Košćial

56

Miliora je nabirala dehteča zelišča z vseh skal svojega majhnega kraljestva ter jih nosila v svojo sobo; zvečer jih je polagala v svojo postelj. To je navada v tistih krajih. In od dišečih cvetic prihajajo sanje! — Nekdo drhteč naagon ji je prišepetaval: ali niso take sanje greh? Se celo če samó nazaj mislim na sanje! — Dobro bi bilo, če bi se mogla komu spovedati. Duhovnik bi morda rekel, da je to bil greh, in bi ji zato naložil pokoro. A tukaj ni duhovnika. Brat Metel se pomislil ni na to, ko je zapušéal tukaj sestrico, da bi se moralo pobožno krščansko dekle vsaj vsako nedeljo spovedati. On je gotovo prostozidar, ki se ne meni za zakramente. Ali pa misli morebiti, če je mlademu dekletu odvzeta vsaka priložnost, da bi se kaj pregrešila, bi bilo čisto nepotrebno, da bi si belila glavó s spovedovanjem nestorjenih grehov. Aksamiti bi lahko pove-

dejale to, kaj se ji je sanjalo, ko je spala: a kaj sanja bedé — tistega pa ne! — Toda to neizgovorjeno čustvo muči srce. — No, nekoč so ji dehteče cvetlice prispetale zdravilo zoper to. — Mlado dekle, ki ne more izreči božesti svojega srca, jo popiše v verzih. — Pesem je občini zdravnik vsem ranjenim srcem, zaupnik vseh skrivnosti. Ne učijo tega, a vendar vsak to zna. Cesar bi se v prozi sramoval, stem se človek v verzih ponaša. Tajnost je izpovedana — čeprav v metru (metrično). A papir hrani skrivnost tako dobro kakor duhovnik. — Najprej se zlagajo štance in ritorneli, potlej romance, nazadnje pa balade. — Odkod jemlje Miliora v to potrebno znanje? — To gre lehkó. Po dalmatinskem obrežju uspeva vsepovsod ljudska balada; vsaka dekla, vsaka pastirica jo poje; če kdo séde na polju blizu žensk, ki kopljejo zemljo, lehkó poslušá ves dan do večera, kakó pojó balado za balado. Rim ni treba za to; samó enako dolgí morajo biti verzi; snov najde vsakó na vsaki poti; ideje mu pa dajejo dehteče cvetlice. — Miliora in njene raznovrstne rože so si izmislile balado: «Lepi kraljevič Marko.» — Lehkó stavimo, da je bila balada tako dobra kakor ona druga, ki jo je pel guslar. Junak je bil gotovo tudi v tej takó hraber in zaljubljen in za njim koprneče dekle prav tako nesrečno, kakor ono drugo in nesreča prav tako kruta kakor

v oni baladi. A čudeži, ki združijo nazadnje junaka z devojko, so tu še grozovitejši. — Miliora je njena balada zeló zadovoljila; prebirala si jo je tolikrat, da jo je že znala iz glave. A tudi uglašila jo je; tudi to je v teh krajih lehkó: cvetlične muze slišarjó že celo naprev. Teža je igrala na klavir ter pela zraven tekst — ko je bila sama in je ni slišal nihče. — Saj v bližini sploh ni bilo živega krsta, ki bi jo mogel slišati, razen pobožne Aksamite. Ta je bila Miliora ves «svet.» — Toda če je dekletu težko ohraniti skrivnosti, je pa še težje utajiti pesem. Aksamita, čeprav je narednik je vendarle dekle; je li tistemu dekletu, ki se bori z nekimi čustvoma brez imena, tako težko zamoktati onemu drugemu dekletu, kaj jo tare? — Nekoč je šla vendar Miliora také daleč, da je igrala vprito Aksamite svojo skladbo, naprev balade, ter jo vprašala, ali se ji zdi lepa. — «No, ni preveč lepó, take dudkajo tam zunaní kozji pastirji.» je izreklo poslusalstvo svoje mnenje. — «No, prav to je lepó.» — Miliora je bila zdaj že razdražena, da je bila njena arija neugodno sprejeta, in po običaju avtorjev je hotela popolni uspeh izsiliti: «Če jo boš slišala z besedami vred, se bo zdelo tudi tebi prav lepa.» — A vendar je hotela avtorica ostati nepoznana — takó je hotela doseči triumf kot neznanka. Izmišljala si je ne-

dolžno prevaro: «Jaz sem to slišala doma v očetovi hiši, ko sem bila še zeló majhna deklka, od nekega starega guslarja, ki je tam godel in pel, kadar so se pri nas gostje zabavali. Takrat sem se je dobro naučila, zdaj pa mi je zopet prišla na um.» — Aksamita je poslušala junaško balado do konca. — Miliora je obraz plantel, ko je bila pesem končana; oči so se ji svetile od magnetičnega ognja. — Po zadnjem akordu je pogledala svojo edino poslusalcko. — Aksamita je močno zehnila ter se pretegnila po tistem užitku. — «Ali je bila dolga ta pesem!» To je bil ves njen entuziazem! — Miliora ji je to tudi zamerila. — «To- rej tebi ne ugaja ta balada o lepem kraljeviču?» — «Oh, škoda, da se je gospodična naučila od starega guslarja te pesmi — to bi bilo lehkó pri njem pustili.» — «Tebi presedajo junaki?» — «Junake imam rada, a banditov pa ne.» — «Ampak lepi Marko?» — «Bandit je.» — «Uskoški poglavar!» — «Uskoški so samj razbojniki in njih poglavar je banditski vodja — družega nič!» — «Pa junaške pesmi, ki preharajo z roda na rod, ovekovečujoč njih heroje; narodne balade, ki hranijo dejanja narodnih voditeljev bolje kot v kamene vklesani spomin.» — «To je vse sama laž in baháštvo. Znajó junakovati med gorami, iz zasede zavratno streljati na bližajoče se ljudi; znajo po-

noči napadati speča mirna mesta ter navdajati s strahom in grozo presenečene meščane — a odkrito se niso nikdar bili ne z Lahi, ne z Ogri, ne z Ozmani, ne z Nemci; Francozov s niso upali nadlegovati niti izza hrbta. Ovce krađejo, nosove in uhle odrezujejo, ljudi, ki se jim je ladjá razbila, plenijo — to je vse njih junaštvo. Videla sem na stotisoče hrabrih ljudi raznih narodnosti — Uskoka pa ni bilo med njimi. Videla sem pri Borodinu, kakó so padale legije junakov; videla sem, kakó so se bili z bajoneti in s kopiti svojih pušk v celi bojni črti. Slišala sem tuljenje 90.000 umirajočih — to vam je bila junaška balada! Kaj hoče to ljudstvo s svojo razcapano slavo? Iz zasede strelja, ponoči napada, a pred bajonetom se skrije v luknjo.» — «Ej, ti jih ne posnaš!» — «Saj sem se rodila med njimi, stradalala sem pri njih, od njih sem pobežnila, poznam njih pleme od zunaj pa od znotraj, stanovala sem v njih skalni duplini, ki jo sami zo-vejo kraljevi grad, čigar pod je v tisti baladi iz marmorja — kaj pa, iz takega marmorja, kakršnega delajo koze; stebri so bajé pozlačeni — ka pa, s sajami; kraljevi prestol je panj (kladá), pokrit z medvedjo kozól

(Dalej.)

ZAHVALA.

Prigodom smrti našeg blagog, dobrog in nezabornega oca

Josipa Golmayera

Izrazujemo najtoplijo zahvalnost rodbini, svima prijateljima i znancima, koji su odpratili milog pokojnika na vječni počinak i nastojali ublažiti prijemu smrti njegovu bol a poslije smrti našu žalost. Osobita zahvala gđ. Zorki i Jelki Špehar te gđji. Zlatić.

BUZET, dne 28. studenog 1922.

Tugujuće obitelji: **Golmayr, Milič, Petek.**

ZAHVALA.

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja ob priliki smrti naše ljubljene

Frančiške Cepar

izrekamo svojo največjo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in z avnem. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini in cerkvenemu pevski mu zboru.

TRST, dne 3. decembra 1922.

(741) ŽALUJOČI OSTALI.

Mali oglasi

pristojbina L 2'-. Debele črke 40 stot. beseda. - Najmanjša pristojbina L 4'-. se računajo po 20 stot. beseda. - Najmanjša Kdor išče službo, plača polovično ceno.

UPOKOJENEC s soprogo, brez otrok, išče primerne službe. Govori slovenski, italijanski in nemški. Naslov pri upravništvu. 2176

HIŠA, velika, na državni cesti, na prometnem kraju, gostilna s sobami za tužce, dobro dočena mesnica in mostna tehničar, zraven vrt, njive, hrastovi in bukovi gozdovi na prodaj. Naslov pri upravništvu. 2177

POSTENA, dobrosrčna žena sprejme otroka na hrano. Naslov pri upravništvu. 2169

SOBA z uporabo kuhinje se odda. Naslov pri upravništvu. 2170

PRODAM v Ljubljani v bližini kolodvora skoraj novo trinadstropno hišo z 12 stanovanji izjemno radi družinskih razmer za ceno 250.000 Din. (69.000 Lit) proti točenemu plačilu. Vprašanja na upr. Edinosti pod: "Hiša 250.000.- Din.". 2175

ABSOLVENT slovenske trgovske šole, izurjen v računstvu, korespondenci, zmožen italijansko, slovensko, nemščino išče primerne mesto. Ponudbe pod "Vesten" na upravništvu. 2171

ZIVINOREČI Pokvarjene testenine, kruh in moka za prešiče, se prodaja v ul. Udine 10 2172

NA PRODAJ je v Mariboru več hiš v mestu in vsake vrste posestva v okolici. Posreduje Zupan, začeta št. 1 ob Tržaški cesti. Maribor. 2173

DEKLE štirinaestletno se sprejme k gospoj sami. Zglasiti se v pondeljek via Kandler 7 vrata 4. 2174

VOZ s štirimi kolesi in dvokolnico prodam Vetta Sciorcola št. 838, Colauti 2167

GOSTILNA AUER v Borštu se je na novo odprla. Lastnik se priporoča vsem svojim stariim gostom. 2168

Č. TE cepljene, refošk in bele, prodaja A. Tavčar, Kreplje p. Dutovlje. 2164

KROMPIR po 68, za prešiče po 40, fižol (mandoloni) 2.60 Via Milano 7 2165

GOSPA srednje starosti, iz dobre družine izurjena v trgovini, govori pet jezikov, želi službo kot hišna pri odlični družini ali gospodu samem. Ponudbe pod "Primorka" na upravništvu. 2166

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema v Trstu, via Geppa 10/1, od 10 do 19. 2055

TRTE cepljene in sadna drevesa se dobijo pri trtnici Ivan Forčić, Preserje p. Komen 2134

BABICA Cecilija Gulič v Sežani naznanja, da se je preselila v hišo št. 13. Priporoča se strankam. 2142

PAINEXPELLER in Remnazan, izkušeni sredstva proti trganju in bolečinam po udih, plečih, križu, se dobijo v lekarni v Il. Bištricji 78/5

PARNI STROJ z dinamom in drgo pritisklino se prodaja na prostovoljni dražbi najboljšemu ponudniku dne 11 decembra t. l. ob 10 uri v občinskem uradu v Sežani. Cenilna vrednost L 19160.- Najmanjši ponudnik 16000.- L. Izkupilec se plača takoj. 2148

KMETIJSKO POSESTVO, približno 70 oravov, obstoječe iz hiše, hleva, kozolca, skednja s kletjo, njiv, travnikov, pašnika, 26 oravov lepega, za sečno godnega bukovega in smrekovega gozda, se prodaja za vsjo živino, par volov, kravo in inventarjem. Naslov pove upravništvu 2151

HIŠA s posestvom v Dragi pri Trstu, se prodaja. Cena po dogovoru, Pojasnila daje Jožef Čač, Draga 10. 2156

HIŠA s šestimi prostori in vrtnom se prodaja. Pendice Sciorcola 588 (Via Romagna) 2160

POSTELJE, chiffoniers 220.— nočne omarice 50.— vzmeti, žimnice volnene in iz morske trave, popolne sobe 900.— Zmerne cene. Via Fondaria 3. 2157

POZOR! Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, via Madonna 10, l. 82

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, l. 19

POZOR pevski in glasbeni društva! Na prodaj imam več klavirjev, harmonijev, gosli, citer, starih in novih. Pogoji ugodni. Ivan Kacin, via Carlo Favetti 6 Gorica 2114

G. DOLLINAR Trst — Via Ugo Polonio 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz — izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje pisalnega i. t. d. papirnatih vrečic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 79

OSLOVSKI KASELJ se zdravi z zdravilom lekarne Brelich v Sežani 83/1

V SKLADIŠČU VIA GEPPA 17 se prodaja pohištvo po konkurenčnih cenah in s popolnim jamstvom. Popolne poročne sobe z mizico in dvema stolicama L 1100 — lepe poročne sobe od L 2000 naprej, obedne sobe z usnjatimi stolicami od L 3000 naprej, pohištvo za deželo, kuhinje, omare za pred-sobe, garniture za klube, sobane, oprema za pisarne, posamezni kosi; velika izbira stolic in naslonjačev i. t. d. Za preprodajalce in gostilničarje posebni popusti. Za tranzit in izvoz embalaža po posebnih cenah 2117

POHIŠTVO.

NOVI DOKODI: poročne sobe, solidno, sla-vonsko delo, javorjeve, črešnjeve, jesenove, mehagonijeve, hrastove L 1500, naslonjači L 48.—, Železne postelje s kovinasto vzmetjo L 15.—

TÜRK, Via S. Lazzaro št. 10.

VELIKA IZBERA

Za pošiljave na deželo najboljša, brezplačna embalaža.

Steklene šipe

vsake vrste in mere. Prodaja na debelo in drobno. — Postrežba na dom. Cene zmerne. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 18

ODVETNIKA 84

Dr. FERFOLJA in Dr. SEDMAK

iz Trsta, via Fabio Filzi št. 17/L (tel. 26-50)

sprejemata

svoje kliente iz sežanskega okraja

vsako soboto

pri AMFU v SEŽANI

Dobre in moderne obleke

za moške, dečke in otroke v veliki izbiri 58

po konkurenčnih cenah.

Adolfo Kistoris

Trst, Via Carducci 39.

Oglejte si izložbe, da se pripravite!

Hranilnica in posojilnica v Sv. Petru na Krasu registrovana zadruga z neomejeno zavezo sprejema

Hranilne vloge od vsakogar

in jih najbolje obrestuje.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji.

Popolna varnost.

Uraduje vsak torek in vsako soboto dopoldne v lastni hiši. 686

Dr. A. GRUSOVIN

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na du-najskih klinikah.

Sprejema od 9—12 in od 3—7 ure.

Gorica (Piazza grande) Travnik 20, hiša Paternoll. 60

Uvozna in izvozna tvrdka

Debiasio & Domenis

Skład šča: Trst, via Coroneo 13, tel. 12-34 prosta luka št. 4, pritličje

opozarja na novodošle velike partije steklene, porcelane, emailirane kuhinjske posode najrazličnejših šip v originalnih zabojih in opletenih čeških steklenic

po najnižjih konkurenčnih cenah.

- Vse blago je češkega izvora -

Na prodaj

v Jugoslaviji ob železnici blizu Ital. meje

HIŠA

s petimi sobami. Po želji do 5500 m² vrta. Cena ugodna. Pojasnila daje dr. A. Gosar, Ljubljana, Mirje 21. (739)

Tržaška zadruga delavcev

za majoliko in izdelovanje podov

reg. zadruga z o. z.

Trst, Via Istituito 22. Telef. 30-71

PODRUŽNICI:

Gorica Monfalcone

Via Garibaldi št. 20 Via Friuli št. 614

Zaloga in delavnica majoličnih peči in štedilnikov. 65

Izbera majoličnih plošč za stene

keramičnih plošč za pode in cementa

Glavno zastopništvo za Julijsko Krajino

prve tovarne majoličnih peči v Gorici.

Prevzema se delo v okolici

Krone L 1.80, goldinarje L 4.85

Trst, Via Ponders 6, l. nadstr. desno

Purič Andrej 73

Trst — Via Media št. 6 — Trst ima na prodaj večjo množino izgotovljenih štedilnikov ter prevzema in izvršuje točno vsakovrstna nova naročila.

Pozor na domačo tvrdko!

FRANC SAUNIG, Gorica, Gosposka ulica sedaj Via Carducci št. 25, naznanja slavnemu občintvu, da ima veliko izbero živalnih strojev več vrst za krojače, šivilje in čevljarje

iz najboljših nemških tovarov, katere jamči 10 let.

Dalje velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo poštine prosti. Lastna mehanična delavnica. 61

Tvrška Giuseppe Struchel Trst, Via Mazzini 36 (vokal Via S. Caterina) Nadaljujemo prodajo vsega blaga po posebno znižanih cenah, kar naj cenj. čitatelji blagovolijo upoštevati posebno sedaj, ko se bližajo božični prazniki. Evo nekatere cene: Fuštanj v vseh barvah, pralen, 70 cm. L 4.50; barvan z risbami 70 cm. " 5.—; velour, debel, 80 cm. " 8.50; Moške srajce, zefir, črtane ali enobarvne, z ovrtnikom " 26.—; fuštajn, z ovrtnikom " 30.—; Ženske srajce, vezane od " L 9.— naprej; Ženske hlače, vezane, od " 9.—; Tkanina bela, debela, 80 cm. " L 4.50; " 150 cm " 8.50; Mušlin volnen, v vseh barvah, 115 cm. " 22.—; Serge velour, debel, za plašče, 140 cm. " 24.—; Gabardine, volnen, v vseh barvah, 115 cm. " 28.—; Drape de dame, volnen, v vseh barvah, 125 cm. " 32.50; Volour za plašče, debel, volnen 140 cm. " 27.—; " 140 " 48.—; " črtan, za obleke, 130 cm. " 19.50; Sukno za plašče, debelo, volneno 140 cm. " 26.—; Baršun za jope in obleke, v vseh barvah 45 cm. " 12.—; " " Manchester, 70 cm. " 41.—; Šerpe, svilene, v vseh barvah " 23.—; " s franžami " 26.—; " volnene v vseh barvah s franžami " 26.—; " mouflon, jako velike " 45.—; Šali, volneni, škotski " 22.—; Blago za moške, volneno, moderne risbe, 140 cm. " 19.50; Koler iz kožuhovine, za moške suknje " 20.—; " ženske " 36.—; Pasovi za plašče, kovinasti in usnjati od " L 12.— naprej; Odeje vatirane, svilen satin " L 89.—; " " 2 kosa " 135.—

IZREDNA PRILIKA:

Popelin, svilen, v vseh barvah, 100 cm. L 21.— Najboljši dokaz, da so naše cene v resnici nizke, je naval na naše oddelke, posebno na onega za volneno blago.

VSE BLAGO JE PRVOVRSTNO

Tvrška Giuseppe Struchel Trst, Via Mazzini 36 (vokal Via S. Caterina)

Za lesno industrijo v Jugoslaviji se iščejo: KNJIGOVODJA POSLOVODJA (namestnik šefa) in JARMIST (gartist) (735) Vsi le prvovrstne, zanesljive in izkušene moči. Nastop s 1. jan. 1923. V ponudbah naj se stavijo pogoji. Naslov pri upravništvu lista.

MILO FENDERL JE NAJBOLJŠE

FIGOVA KAVA LEVANTE najboljši kavin dodatek izbornega, aromatičnega okusa. Samo s figovo kavo LEVANTE pripravi gospodinja izborna kavo brez ali le z malim dodatkom kolonijalne kave. — Vsed tega naj nemanjka ta v nobenem gospodinjstvu. Zahtevajte vedno kavo LEVANTE z našo znamko. Prva tovarna figove kave „Levante“ Loser & Lutta, Trst, Via Carpison 10-12, Telefon 44-05

TVRŠKA GELOSA BENIAMINO & FIGLI

POHIŠTVO lastnega izdelka v vsakem slogu. — Velika izbira popolne opreme za hiše, pisarne in gostilne. Brezkonkurenčne cene. Trst — Viale XX. Settembre 35 — Trst (palača Eden) Telefon 34-34 bis (87) Telefon 34-34 bis

NA OBROKE

Izgotovljene obleke po meri za moške in ženske, paleto, nepremočljivi plašči, nočavice, perilo, klobuki, preproge, žimnice, vzmeti, dlani itd. Krojačnica pravega reda. Cene zmerne, pošljil dobri. Trst. Via XXX ottobre št. 3, l. nadstr. Telefon 39-20.